

Beschikking, houdende ontheffing voor het beroepsmatig uitvoeren van vluchten met het onbemande luchtvaartuigstelsel MD4-1000 en Altura AT6 zonder BVL, geluidscertificaat en BVB door Skeye B.V. (bedrijfsontheffing UAS Skeye B.V.)

Datum: 26 maart 2014
Nummer: ILT-2014/17945

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gelezen het verzoek van Skeye B.V., ontvangen op 29 juli 2013 en de e-mail ontvangen op 26 februari 2014 met het verzoek 2 piloten aan de bedrijfsontheffing toe te voegen, contactpersoon de heer P. Franken, tel.: 06 52652721, e-mail: pieter@skeyebv.nl;

Gezien het gegeven dat:

- lichte onbemande luchtvaartuigen (UAS) volgens artikel 20 van het Luchtverkeersreglement voorrang moeten verlenen aan al het andere luchtverkeer; dat dit mogelijk is door binnen zichtafstand van de piloot te blijven en naast de piloot nog een observant te verplichten;
- uitvoerende regelgeving in ontwikkeling is en internationaal overeenstemming bestaat over de uitgangspunten voor beroepsmatig gebruik van UAS op veilige afstand van mensenmenigten en gebouwen;
EuroUSC in haar advies, kenmerk C0336, van 23 augustus 2013 aangeeft dat
 - Skeye B.V. voldoende kennis en ervaring heeft om op verantwoorde wijze een vlucht uit te voeren met haar UAS;
 - de piloten van Skeye B.V. beschikken over een door EuroUSC afgegeven BNUC-S-certificaat;
 - Skeye B.V. beschikt over een goedgekeurd operationeel handboek waarin de verantwoordelijkheden en procedures zijn vastgelegd;
 - de lichte onbemande luchtvaartuigen van het type MD4-1000 (registratie **PH-1BN**) en Altura AT6 (registratie **PH-1BI**) beschikken over een Design and Construction Certificate afgegeven door EuroUSC;
- het verboden is om beroepsmatig deel te nemen aan het luchtverkeer met een licht onbemand luchtvaartuig, tenzij hiervoor ontheffing is verleend;

Gelet op de artikelen 2.1, vierde lid, 3.21 en 5.5, derde lid, van de Wet luchtvaart;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Aan Skeye B.V. wordt ontheffing verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.8, eerste lid, en 3.19a, eerste lid, van de Wet luchtvaart en van de verbodsbepaling van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling modelvliegen voor het maken van vluchten met een licht onbemande luchtvaartuig, type MD4-100, met **nationaliteits- en inschrijvingskenmerk PH-1BN** en een licht onbemande luchtvaartuig, type Altura AT6 met **nationaliteits- en inschrijvingskenmerk PH-1BI** en zonder dat die luchtvaartuigen zijn voorzien van een geldig **bewijs van luchtwaardigheid en geluidscertificaat**.
2. Aan de navolgende medewerkers van Skeye B.V. wordt ontheffing verleend van het verbod, genoemd in artikel 2.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart, voor het beroepsmatig maken van (test)vluchten met de in het eerste lid genoemde lichte onbemande luchtvaartuigen zonder in het bezit te zijn van een geldig **bewijs van bevoegdheid**:
 - a. P. Franken;
 - b. S. Hulst;
 - c. B. van Duijn;
 - d. J. van Liebergen.
3. Skeye B.V. fungeert bij de voorbereiding en uitvoering van de vluchten als exploitant van de in het eerste lid genoemde lichte onbemande luchtvaartuigen.

Artikel 2

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

- a. Skeye B.V. mag vluchten met de in artikel 1, eerste lid, genoemde lichte onbemande luchtvaartuigen uitvoeren op locaties in Nederland tot een maximale hoogte van 120 m (400 voet) boven de grond of het water;
- b. de vluchten vinden plaats binnen de geldigheidsperiode van deze beschikking;
- c. de vluchten worden uitgevoerd in klasse G luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 1,5 km en vrij van bewolking en in klasse C of D luchtruim bij een vliegzicht van ten minste 5 km en ten minste 300 m verticale afstand van bewolking;
- d. de vluchten mogen niet plaatsvinden boven mensenmenigten, constructies, bewoonde gebouwen, vaartuigen of voertuigen;
- e. de horizontale afstand tussen het onbemande luchtvaartuig en mensenmenigten, constructies, gebouwen, vaartuigen en voertuigen die niet onder zeggenschap vallen van Skeye B.V. bedraagt ten minste 150 meter;
- f. het lichte onbemande luchtvaartuig blijft binnen het gezichtsveld/Visual Line of Sight (hierna te noemen: VLOS) van de piloot;
VLOS wil in ieder geval zeggen dat de afstand van het luchtvaartuig tot de piloot, die het externe besturingsstation bedient, of de gekwalificeerde waarnemer maximaal 500 meter en de vlieghoogte maximaal 120 meter boven de grond of het water (400 ft AGL) bedraagt;
- g. Skeye B.V. voert de vluchten uit volgens een goedgekeurd operationeel handboek;
- h. Skeye B.V. maakt voor iedere vlucht:
 - 1°. een operationeel plan;
 - 2°. een risicoanalyse;
- i. Skeye B.V. coördineert de vluchten in:
 - 1°. civiel beheerde CTR's conform de door LVNL via de Operationele Helpdesk gepubliceerde procedures;
 - 2°. militair beheerde CTR's vooraf met de luchtverkeersleidingdienst van de desbetreffende militaire luchthaven,
en voert een vlucht in een CTR pas uit na verkregen toestemming van de desbetreffende luchtverkeersleidingdienst;
- j. Skeye B.V. coördineert vluchten in militaire laagvlieggebieden met het Operatie- en Coördinatiecentrum (OCC) van het Defensie Helikopter Commando (e-mail: p56503@mindef.nl, tel.: 0161 296770) en voert deze vluchten pas uit nadat toestemming van het OCC is verkregen;
- k. Skeye B.V. zorgt ervoor dat de piloot altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig kan wijzigen, ook als bij normale vluchttuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig;
- l. Skeye B.V. wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder aan onder wiens verantwoordelijkheid de vlucht wordt uitgevoerd; vóór de vlucht neemt de gezagvoerder kennis van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn;¹
- m. Skeye B.V. wijst naast de gezagvoerder en/of piloot² voor de desbetreffende vlucht een observant aan; het is de taak van de observant om de gezagvoerder te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven;
- n. *verzekering*
 - 1°. Skeye B.V. is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden;
 - 2°. Skeye B.V. voldoet ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen;
- o. Skeye B.V. stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor het onbemande luchtvaartuig vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen het onbemande luchtvaartuig en het externe besturingsstation wordt verbroken;
- p. Skeye B.V. stelt voor iedere vlucht een plan vast waaruit in ieder geval volgt dat de risico's worden gemitigeerd van een mogelijke botsing met overig luchtverkeer dan wel mensenmenigten en gebouwen op de grond;
- q. *voorvalmeldingen*
 - 1°. Skeye B.V. meldt *voorvallen en ernstige incidenten* binnen 72 uur aan het Analyse Bureau Luchtvaartvoorvallen van de Inspectie Leefomgeving en Transport ingevolge de Regeling

¹ Zoals weersomstandigheden en -verwachtingen, ter plaatse geldende luchtverkeersregels (o.a. zichtbaar via de VFR-luchtvaartkaart Nederland en de luchtvaartgids www.ais-netherlands.nl) en eventuele bijzondere omstandigheden, bekendgemaakt in berichten aan luchtvaardenden (NOTAMS).

² De gezagvoerder is degene die eindverantwoordelijk is voor de vluchttuitvoering.

- melding voorvallen in de burgerluchtvaart; zie www.ilent.nl onder 'luchtvaartvoorval melden' en www.ais-netherlands.nl voor AIC-B 02/10;
- 2°. *ongevallen* (= met gewonde(n) of dode(n)) moeten (na de hulpverleningsoproep) direct worden gemeld aan:
- de OVV via 0800 MELDOVV of 0800 6353 688, en
 - de crisiscoördinator van ILT: 070 456 3434;
- 3°. *incidenten* worden binnen Skeye B.V. geadmistreerd en beoordeeld en het management bekijkt of deze moeten leiden tot verbeteringen van de bedrijfsvoering, in ieder geval wanneer de incidenten betrekking hebben op de vluchtuitvoering;
- r. Skeye B.V. draagt ervoor zorg dat iedere geplande vluchtuitvoering op een terrein aangewezen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik wordt gemeld bij de Inspectie via een e-mail aan meldingtug@ilent.nl; ingevolge artikel 35, derde lid, van de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen meldt de houder van de ontheffing ten minste 24 uur vóór de dag waarop het terrein zal worden gebruikt, dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de minister en de burgemeester van de gemeente waarin het desbetreffende terrein ligt; de melding aan de minister kan worden gedaan via de melding aan de inspectie;
- s. Skeye B.V. draagt ervoor zorg dat iedere vlucht die onder deze beschikking valt ten minste 24 uur van tevoren per e-mail wordt gemeld aan aviation-approvals@ilent.nl o.v.v. 'Evaluatie beschikking Skeye ILT-2013/ en locatie van de vlucht';
- t. het is de verantwoordelijkheid van Skeye B.V. dat voldoende voor de vluchtuitvoering met dit luchtvaartuig opgeleid, gekwalificeerd en vakkundig personeel wordt ingezet bij de lichte UAS-vluchtuitvoering;
- u. personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van het lichte UAS werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij vermoedheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren;
- v. Skeye B.V. initieert uiterlijk 5 dagen vóór de vlucht plaatsvindt de publicatie van een NOTAM waarin de UAS-activiteit bekend wordt gemaakt, voor:
- vluchten die plaatsvinden onder of in civiel gecontroleerd luchtruim bij de Operationele Helpdesk LVNL, per telefoon 020 406 2201;
 - vluchten die plaatsvinden onder of in militair gecontroleerd luchtruim bij het AOCS NM, per telefoon 0577 45 8327;
- w. Skeye B.V. zorgt ervoor dat de bestuurder(s) beschikken over voldoende recente ervaring; in de voorgaande 90 dagen ten minste 3 starts, naderingen en landingen; minder recente ervaring wordt ondervangen met een opfriscursus en een proeve van bekwaamheid;
- x. om in aanmerking te komen voor verlenging van de geldigheidsduur van de ontheffing:
- moeten de onbemande luchtvaartuigen worden gebruikt en onderhouden volgens de aanwijzingen van de fabrikant(en);
 - moet iedere vlieger ten minste twee uur als gezagvoerder van het onbemande luchtvaartuig hebben gefunctioneerd, waarbij ten minste 12 vluchten zijn uitgevoerd;
 - moet Skeye B.V. een adequaat trainingsprogramma voor een opfriscursus en proeve van bekwaamheid hebben en gebruiken voor bestuurders van lichte onbemande luchtvaartuigen die niet aan de ervaringseis meer voldoen;
 - moet zijn gewerkt in overeenstemming met deze beschikking en de van toepassing zijnde regels uit of gebaseerd op de Wet luchtvaart;
 - moet een audit hebben plaatsgevonden waarbij minimaal de volgende onderwerpen positief getoetst zijn:
 - werken conform het operationele handboek (inclusief de werking van het veiligheidsmanagementsysteem);
 - de logboeken;
 - de luchtwaardigheid van de gebruikte luchtvaartuigen.

Artikel 3

Het handelen in strijd met deze beschikking is een strafbaar feit.

Artikel 4

De beschikking van 3 oktober 2013 met referentie ILT-2014/35693 wordt ingetrokken.

Artikel 5

Deze beschikking treedt in werking op de eerste dag na dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en vervalt op 1 oktober 2014.

*DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE SENIOR INSPECTEUR ILT/VERGUNNINGEN,
A. Schurink-v.d. Klugt*

Bezwaarclausule

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen, op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na datum waarop deze beslissing is verzonden schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:
Inspectie Leefomgeving en Transport
Team Juridische Zaken
Postbus 16191
2500 BD Den Haag